

T.C.
ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/6016
C.K:145

27 Haziran 2012

Sayı : B.11.0.SGB.0.01.00.610.01/1993
Konu : Malatya Milletvekili
Sayın Veli AĞBABA'nın
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 11.04.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-59705 sayılı yazınız.

Malatya Milletvekili Sayın Veli AĞBABA'nın 7/6016 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Bakan

EK :

1) Cevap formu (3 Sayfa)

**MALATYA MİLLETVEKİLİ SAYIN VELİ AĞBABA'NIN
7/6016 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

Görme engellilerin şehir yaşamında sorunsuz bir şekilde hareket etmeleri amacıyla geliştirilen "Gören Göz" cihazları 23 Şubat 2012 tarihinden itibaren Ankara ve İstanbul'da dağıtılmaya başlanmıştır. Gören göz cihazlarını alan görme engellilerden çok sayıda şikayetler gelmeye başlamıştır. Navigasyon cihazının araç modunun olmayışı, braille adı altında, hiç kimsenin alışık olmadığı bir tuş ergonomisine gidilmesi, telefon denen bölümde kişilerin, gelen, giden ve cevapsız çağrılar kimlerden geldiğini görememesi, saat tarih alarm gibi en basit cep telefonunda bile yapılabilen ayarların programda yapılamaması gibi eleştiriler önde gelenlerdir. Bu çerçeveden hareketle;

SORULAR:

1- Gören Göz Cihazı projesi esnasında yazılım ve cihaza karar verilmesi ile ilgili bir komisyon kurulmuş mudur? Kurulmuş ise aralarında görme engelli üye var mıdır? Karar aşamasında görme engelli örgütlerin görüşü alınmış mıdır?

2-Gören Göz cihazı görme engellilere dağıtılmadan önce, görme engellilerin test etmeleri sağlanmış mıdır? Cihaz test edildi ise engelliler tarafından yapılan eleştiriler dikkate alınmış mıdır? Test yapılmadan cihazlar dağıtıldı ise bu uygulama doğru mudur?

3-Gören Göz Cihazı yazılımı için hangi firmayla kaç TL'lik bir anlaşma yapılmıştır? İhaleye çıkılmışsa kaç firma ihaleye girmiştir? Dünya devi telefon firmalarının ihaleye girmek istediği ancak farklı gerekçelerle bu talebin reddedildiği iddiaları doğru mudur?

4-HTC Şirketine telefonlar için ne kadar ödeme yapılmıştır? Bu cihazın bedeli ne kadardır?

5-Görme engellilere dağıtılan mobil telefonun piyasada bulunmadığı, aynı modelde yeni üretimin yapılmadığı doğru mudur? Doğru ise cihazın teknik sorunlarının giderilmesinde yaşanılması muhtemel sorunların nasıl çözülmesi düşünülmektedir?

6- Türkiye'deki görme engellilere dağıtılan cihazın sadece navigasyon yazılımı Türkçe olup diğer tüm işletim sistemi İngilizce'dir. Türkçe dil desteği olmayan cihaza, Türkçe dil desteğinin yüklenmesi halinde cihazın çalışmadığı görülmüştür. Bakanlığınızca görme engellilere dağıtılan cihazın Türkçe desteğinin olmaması nasıl değerlendirilmektedir? Bu sorunun giderilmesi düşünülmektedir?

7- Cihazın navigasyon sisteminin çalıştırılması durumunda batarya sadece 120 dakika kullanılabilmektedir. İstanbul gibi bir şehirde bir yerden başka bir yere gitmek için sağlıklı bireyler bile en az 2 saat geçirmektedir. Görme engellilerin cihazı sürekli şarj etmelerinin güçlüğünden hareketle cihazın engellilerin hayatını kolaylaştıracağı düşünülmekte midir?

8- Bu kadar olumsuzluktan hareketle devlet kasasından yüklü bedeller ödenerek alınan, günlerce reklam yapılarak dağıtılan "Gören Göz" cihazlarının geri toplatılması düşünülmekte midir? Cihazla ilgili bu kadar eleştiri varken dağıtılması planlanan 55 bin cihazın dağıtımına devam edilecek midir?

CEVAPLAR:

Gören Göz cihazlarının testleri Bakanlığımızda kurulan ara-denetim ve muayene-kabul komisyonları tarafından yapılmıştır.

Dağıtım öncesinde ara-denetim ve muayene-kabul sürecinde görme engellilerden destek alınmıştır. Ancak projenin ar-ge içerikli pilot proje olması nedeniyle, dağıtımdan sonra daha geniş katılımı ile görme engellilerden gelecek geri dönüşlerin değerlendirilmesi sonucu cihazın daha iyi kullanılabilmesinin ve fonksiyonelliğinin artırılmasının sağlanabilecektir.

Proje 2007 yılında başlatılmış olup, 2009 ve 2010 yıllarında iki defa ihaleye çıkmış, ancak teklif gelmediğinden ihale iptal edilmiştir. Bu nedenle dünya devi olarak nitelendirilen hiçbir firmadan teklif gelmemiştir. Üçüncü defa açılan ihaleyi, yüklenici firma Yönsis Bilgisayar Sis. Tic. ve San. A.Ş. kazanmıştır ve yapılan sözleşmenin toplam yazılım ve donanım bedeli (Ankara ve İstanbul navigasyon haritası dahil) 8.385.000 TL'dir. Bu ihalede, açık ihale yöntemi uygulanmış olup, dört firma katılmıştır. Hiçbir firmanın ihaleye girme isteğinin reddedilmesi sözkonusu değildir.

Öte yandan, ödeme, Yüklenici firma Yönsis Bilgisayar Sis. Tic. ve San. A.Ş.'ne yapılmış olup, HTC firmasına Bakanlığımızca herhangi bir ödeme yapılmamıştır. Bir cihazın yazılım ve donanım bedeli 1. 677 TL'dir.

Görme engellilerimize verilen cihazlar teknik şartnamenin hazırlandığı ve ihalenin yapıldığı tarihlerde piyasada bulunmaktaydı. Ancak, haberleşme sektöründeki gelişim ve bilgi teknolojisinin ilerleme hızı düşünüldüğünde; cihazlar kısa süreler sonunda yerini daha gelişmiş cihazlara bırakmaktadır. Bu nedenle, yüklenici firma ile imzalanan sözleşme kapsamında, Gören Göz cihazları 2 (iki) yıl boyunca garanti kapsamına alınmıştır. Ayrıca, aynı sözleşme hükümlerine göre garanti süresinin bitiminden sonra en az 3 (üç) yıl süreyle üretici ve yüklenici firma, yedek parça sağlamayı taahhüt etmiştir. Ayrıca, yüklenici firmanın Gören Göz cihazlarına tahsis edilmiş Ankara'da 1 adet, İstanbul'un her iki yakasında 1'er adet olmak üzere üç teknik servisi bulunmaktadır.

Gören Göz, GPS uydularından alınan koordinat bilgilerinin sayısal harita yardımıyla işlenmesiyle görme engelliye sesle veya tuşla gitmek istediği adrese ulaştıracak, yürüme modu veya araç modunda görme engelliye yönlendirme yapabilecek şekilde tasarlanmış bir cihazdır. Cihazın temel hedefi görme engelliye gitmek istediği yere götürmektir. Diğer özelliklerin tamamı ek özellikler olarak cihazda yer almaktadır. Bu özelliklerin detaylarının görme engellilerden alınacak görüşlerden sonra daha işlevsel hale getirilmesi düşünülmüştür. Bu nedenle kullanılacak olacak yazılımın geliştirilmeye açık olması teknik şartnamede yer almıştır.

Gören Göz cihazlarında amaç yaya navigasyonu olduğundan Ankara ve İstanbul haritaları detaylı olarak çalışılmıştır. Ayrıca cihazın diğer özellikleri garanti süresince görme engellilerin taleplerine göre teknolojinin elverdiği ölçüde güncelleneceğinden cihazların toplatılması sözkonusu değildir.

Ayrıca, dağıtılması planlanan cihaz sayısı konusunda hiçbir zaman 55 bin rakamı telaffuz edilmemiştir. İlgili kurumdan alınan verilerde %75 ve üzeri görme engelli (15 yaş ve üstü) sayısı 16 bin civarında bildirilmiştir. Pilot projenin başarısını müteakip projenin diğer illere de yaygınlaştırılması düşünülmektedir.

